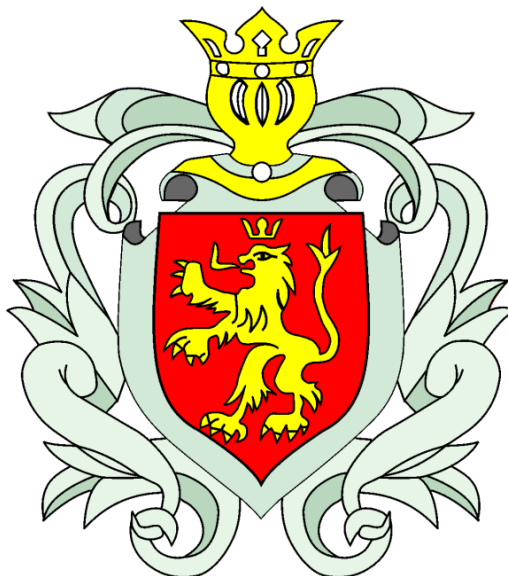

RAPORT

O STANIE GMINY RADOMYŚL WIELKI

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA RADOMYŚLA WIELKIEGO W 2018 ROKU

**Opracowany na podstawie art. 28 aa , ust. 1 ustawy dnia 8 marca 1990r.
ustawy o samorządzie gminnym (tj.Dz. U. z 2019 r., poz. 506)**

Radomyśl Wielki, maj 2019r.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	1
II.	CHARAKTERYSTYKA GMINY	1
III.	MIESZKAŃCY GMINY – STRUKTURA DEMOGRAFICZNA.....	2
IV.	REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ.....	5
V.	JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY	8
VI.	FINANSE GMINY	9
VII.	OCHRONA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA, BEZROBOCIE, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ ..	13
VIII.	INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA.....	16
IX.	OCHRONA ŚRODOWISKA, PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	18
X.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU KULTURY	22
XI.	SPRAWY OBYWATELSKIE, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	24
XII.	EDUKACJA	29
XIII.	SPRAWY ADMINISTRACYJNE.....	32

I. WSTĘP

Ustawą z dnia 11 stycznia 2018r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych znowelizowana została między innymi ustawa o samorządzie gminnym. Wśród zmian istotnym jest wprowadzenie w art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym nowej instytucji – raportu o stanie gminy.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Radomyśla Wielkiego w roku poprzednim, w szczególności realizację programów, strategii i uchwał Rady Miejskiej i jest przedstawiany przez Burmistrza Radzie Miejskiej do 31 maja.

Nad treścią przygotowanego raportu o stanie Gminy, na sesji Rady Miejskiej będzie przeprowadzana debata nie tylko przez radnych ale także głos będą mogli zabierać mieszkańcy.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Położenie i powierzchnia gminy

Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr XVIII/53/72 z dnia 4 grudnia 1972r. z dniem 1 stycznia 1973r. w powiecie mieleckim utworzono Miasto i Gminę Radomyśl Wielki.

Gmina położona jest na malowniczym Płaskowyżu Tarnowskim – Części Kotliny Sandomierskiej. Jej teren charakteryzuje się lekko falistą powierzchnią, urozmaiconą nielicznymi pagórkami i jest lekko nachylony w kierunku północnym. Najwyższe jego wzniesienie – Ciosowa Góra znajduje się między Janowcem a Starą Jastrząbką i wynosi 250 m n.p.m. Biorą stąd początek główne dopływy Brnia, potoki Zgórski i Jamnica.

Część północna to falista równina o wysokości 195 – 210 m n.p.m. rozciągnięta szerokimi nieckowatymi dolinami dopływów Brnia. Budowa Geologiczna kotliny sandomierskiej w obrębie której leży gmina Radomyśl Wielki, ukształtowana została w trzeciorzędzie. Główne ich utwory powstały w okresie mioceńskim i złożone są z iłolupków i piaskowców.

Jednostkami administracyjnymi Gminy Radomyśl Wielki są miejscowości (sołectwa) – Dąbie, Dąbrówka Wisłocka, Dulcza Mała, Dulcza Wielka, Janowiec, Partynia, Pień, Podborze, Radomyśl Wielki (miasto), Ruda, Zdziarzec, Zgórsko, Żarówka, których powierzchnia wynosi:

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia w ha	% ogółu
1	Dąbie	1242,70	7,78 %
2	Dąbrówka Wisłocka	1107,07	6,94 %
3	Dulcza Mała	2004,68	12,55 %
4	Dulcza Wielka	2488,25	15,58 %
5	Janowiec	880,02	5,52 %
6	Partynia	890,41	5,58 %
7	Pień	196,91	1,25 %
8	Podborze	1267,37	7,94 %
9	Radomyśl Wielki	879,40	5,51 %
10	Ruda	2402,71	15,04 %
11	Zdziarzec	956,77	5,97 %
12	Zgórsko	368,12	2,32 %
13	Żarówka	1281,59	8,02 %
Gmina ogółem		15984,00	100 %

Źródło: UM w Radomyślu Wielkim

Gmina Radomyśl Wielki zajmuje powierzchnię 159,8 km², co stanowi ok. 18 % powierzchni powiatu mieleckiego. W powiecie mieleckim graniczy z gminami Przecław, Mielec, Wadowice Górne oraz z gminami Czarna i Żyraków w powiecie dębickim i z gminą Radgoszcz w powiecie dąbrowskim, w woj. małopolskim.

III. MIESZKAŃCY GMINY – STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

1. Liczba mieszkańców w ostatnim 5 – leciu:

Stan na dzień	Liczba ludności
31.12.2014r.	14.179
31.12.2015r.	14.179
31.12.2016r.	14.182
31.12.2017r.	14.157
31.12.2018r.	14.157

Dynamika zmian w okresie ostatnich 5 lat

2. Liczba urodzeń w Gminie Radomyśl Wielki w ostatnim 5 – leciu:

Rok	Chłopcy	Dziewczynki	Razem	Uwagi
2014	75	87	162	
2015	92	85	177	
2016	101	85	186	
2017	108	86	194	
2018	104	91	195	
Ogółem	480	434	914	

3. Liczba zgonów w Gminie Radomyśl Wielki w ostatnim 5 – leciu:

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Uwagi
2014	62	56	118	
2015	66	74	140	
2016	69	54	123	
2017	77	66	143	
2018	87	60	147	
Ogółem	361	310	671	

Z przedstawionych tabel wynika, że liczba ludności od 5 lat utrzymuje się na równym poziomie, na uwagę zasługuje tendencja wzrostu liczby urodzeń.

W 2018 roku narodziło się w gminie 195 osób, w tym 91 dziewczynek i 104 chłopców, zmarło natomiast 147 osób, w tym 60 kobiet i 87 mężczyzn, przyrost naturalny w 2018r. wyniósł 48 osób. Najczęstsze przyczyny zgonów to:

- choroby układu krążenia i zawały serca 65 %
- nowotwory 19 %
- choroby płuc 7 %
- pozostałe 9 %

4. Mieszkańcy gminy z wyszczególnieniem roku 2018 roku.

W okresie od początku do końca 2018r. liczba mieszkank i mieszkańców nie zmniejszyła się i wynosiła 14157 osób na początek jak i na koniec, w tym 7058 kobiet i 7099 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkank w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 1186 osób, a liczba mieszkańców – 1293,
- liczba mieszkank w wieku produkcyjnym (15 – 59 lat) wynosiła 4393 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15 – 64 lat) wynosiła 4965,
- liczba mieszkank w wieku poprodukcyjnym wynosiła 1479, a liczba mieszkańców (mężczyzn) 841 .

Na początku 2018r. na terenach miejskich mieszkało 3161 osób, a na terenach wiejskich 10996 osób. Na koniec 2018r. dane te przedstawiały się następująco: 3181 osób w mieście i 10976 na wsiach, z powyższego wynika, że w ciągu roku o 20 osób zwiększyła się liczba mieszkańców miasta i zmniejszyła o 20 liczba mieszkańców wsi.

W rozbiciu na poszczególne miejscowości:

Lp.	Miejscowość	Stan na I 2018			Stan na XII 2018		
		K.	M.	Razem	K.	M.	Razem
1.	Dąbie	444	447	921	439	476	915
2.	Dąbrówka Wisłocka	336	369	705	332	369	701
3.	Dulcza Mała	414	404	818	415	414	829
4.	Dulcza Wielka	842	907	1749	835	902	1737
5.	Janowiec	351	355	706	353	359	712
6.	Partynia	596	590	1186	599	599	1198
7.	Pień	164	169	333	162	158	320
8.	Podborze	344	384	728	345	384	729
9.	Ruda	763	776	1539	773	780	1553
10.	Zdziarzec	483	446	929	475	435	910
11.	Zgórsko	243	242	485	242	244	486
12.	Żarówka	461	435	896	461	425	886

13.	Miasto Radomyśl Wielki	1621	1540	3161	1625	1556	3181
RAZEM		7062	7094	14156	7056	7101	14157

IV. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

1. W 2018 roku realizowane były następujące programy:

- Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Radomyśl Wielki na lata 2014 – 2020
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy na lata 2018 – 2025
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2018 – 2025
- Społeczny Program Senioralny Gminy na lata 2016-2020

Zadania wynikające ze Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego na 2018 rok oraz z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zostały zrealizowane w sposób opisany w dalszej części Raportu – w dziale Ochrona Środowiska, Infrastruktura.

Nie zrealizowano zadania „Budowa basenu kąpielowo – rekreacyjnego w Radomyślu Wielkim przy Gimnazjum” z uwagi na zmiany w systemie oświaty – likwidacja, wygaszanie gimnazjum.

Zadania dotyczące realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych a także Programu Senioralnego w 2018 roku były zrealizowane. Przy radomyskim Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i współdziałaniu ze Stowarzyszeniem „Nasze Miasto Radomyśl Wielki” powstał i jest prowadzony Klub Seniora, gdzie odbywają się liczne spotkania o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i prozdrowotnym. Działalność Klubu Seniora przyczyniła się do integracji osób starszych, poszerzania ich wiedzy i umiejętności. Klub Seniora cieszy się dużym zainteresowaniem.

2. Działalność Rady Miejskiej w Radomyślu Wielkim

W okresie sprawozdawczym Rada Miejska odbyła 14 posiedzeń. Ostatnie 4 posiedzenia dotyczyły pracy Rady Miejskiej nowej kadencji 2018-2023, wybranej w wyborach samorządowych mających miejsce 21 października 2018 roku.

Działalność Rady w okresie sprawozdawczym skierowana była w szczególności na właściwe planowanie zadań finansowych w budżecie gminy oraz kontrolę ich realizacji

poprzez rozpatrzenie rocznego sprawozdania w wykonania budżetu gminy oraz udzielanie absolutorium Burmistrzowi z tego tytułu.

Ponadto Rada Miejska zajmowała się innymi problemami wynikającymi z bieżącej działalności i potrzeb gminy, do których należą m.in.: stan dróg, ład i porządek publiczny, bezpieczeństwo przeciwpożarowe, sprawy oświaty, działalność kulturalna, rozwój kultury fizycznej i sportu, pomoc społeczna, planowanie przestrzenne, ochrona środowiska naturalnego, gospodarka zasobami mieszkaniowymi, ocena działalności gminnych jednostek organizacyjnych i ustalanie statutów tych jednostek, przeciwdziałanie alkoholizmowi, itp.

W 2018 roku Rada Miejska podjęła 94 uchwały z czego 61 uchwał było podjęte przez Radę poprzedniej kadencji, a 33 uchwały były uchwalone w nowej kadencji. Uchwały dotyczyły:

- 15 organizacyjnych - związanych z ukonstytuowaniem się Rady i Komisji stałych na początku kadencji tj. wyborem Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej, określeniem liczby członków, składów osobowych i przedmiotu działania komisji stałych, wyborem przewodniczących komisji, zatwierdzaniem planów pracy Komisji, zmianą w składach osobowych komisji stałych, wyznaczeniem dodatkowych reprezentantów gminy Radomyśl Wielki w Związku Międzygminnym Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich oraz w Międzygminnym Związku Zaopatrzenia w Wodę Gmin Radomyśl Wielki i Wadowice Górne.

- 37 problemowych – obejmujących: zamiaru i likwidacji oddziału przedszkolnego w Szkołach Podstawowych, nadania imienia Szkole Podstawowej, ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach, regulaminu wynagradzania i dodatków dla nauczycieli, ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyjęcie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi, podziału gminy na okręgi wyborcze i stałe obwody do głosowania, przyjęcie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy, regulaminu korzystania z obiektu sportowego – stadionu w Radomyślu Wielki, nadania drodze publicznej nazwy ulicy w Radomyślu Wielkim, określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie przy zabytkach, udzielenie pomocy rzeczowej Powiatowi Mieleckiemu, zatwierdzenia do realizacji projektu unijnego „Łączmy siły”, przyjęcia projektu i regulaminu odprowadzania ścieków na terenie gminy, uchwalenie Statutu Gminy, zmiany Statutów osiedla i sołectw, zawarcie porozumienia na

dowóz dzieci z innymi gminami, nadania Honorowego Wyróżnienia Za zasługi dla Gminy, przyjęcia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, zbycia prawa wieczystego użytkowania na rzecz dotychczasowego użytkownika, uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia „Posiłek w szkole”, wyrażenia zgody na przejęcie odśnieżania dróg powiatowych,

- 42 finansowych - dotyczących określania rocznych stawek podatków i opłat lokalnych oraz zwolnień z podatków, zmian budżetu gminy, udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Mieleckiemu i Województwu, Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i jej zmian, zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy, zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok poprzedni, udzielenia absolutorium z tytułu wykonania budżetu, odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci, dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła, dopłaty do kosztów odbioru ścieków, ustalenia wynagrodzenia dla Burmistrza, ustalenia wysokości diet dla radnych i sołtysów, zaciągnięcia kredytu długoterminowego.

Wiele z tych uchwał stanowiły akty prawa miejscowego, ogłaszane w dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego tj. w sprawie:

- Statutu Gminy Radomyśl Wielki;
- Zmiany Statutów Osiedla i sołectw w Gminie Radomyśl Wielki,
- określania rocznych stawek podatków i opłat lokalnych oraz zwolnień z podatków;
- określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym;
- ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających pow. 4,5 % alkoholu;
- ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Radomyśl Wielki miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Radomyśl Wielki;
- podziału Gminy Radomyśl Wielki na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym;

- podziału Gminy Radomyśl Wielki na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib komisji,
- ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych,
- regulamin korzystania z obiektu sportowego – stadionu w Radomyślu Wielkim,
- nadania drodze publicznej nazwy ulicy w Radomyślu Wielkim,
- zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,
- uchwalenia IV zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Radomyśl Wielki,
- uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – Osiedle Kościuszki II
- podwyższenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego „Posiłek w szkole”.

V. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY

W gminie funkcjonują następujące jednostki budżetowe i samorządowe:

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Uwagi
1.	Gimnazjum Publiczne w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, ul. Klonowa 2	
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, Rynek 32	
3.	Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, Rynek 32	
4.	Samorządowe Centrum Kultury i Bibliotek w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, Rynek 29	
5.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Dąbiu	39-311 Zdziarzec, Dąbie 100	
6.	Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Wisłockiej	39-315 Ruda, Dąbrówka Wisłocka 115	
7.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Dulczy Wielkiej	39-312 Żarówka, ul. Ks. Kalinowskiego 212/1 Dulcza Wielka	

8.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Janowcu	39-312 Żarówka, Janowiec 10	
9.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Partyni	39-310 Radomyśl Wielki, Partynia 66	
10.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Podborzu	39-308 Wadowice Górne, Podborze 105	
11.	Szkoła Podstawowa w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, ul. Ogrodowa 1	
12.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rudzie	39-315 Ruda, Ruda 124	
13.	Szkoła Podstawowa w Zdziarciu	39-311 Zdziarzec, Zdziarzec 126	
14.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Żarówce	39-312 Żarówka, Żarówka 64	
15.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Radomyślu Wielkim	39-310 Radomyśl Wielki, ul. Targowa 5	
16.	Urząd Miejski	39-310 Radomyśl Wielki, Rynek 32	

W planach finansowych na 2018 rok tych jednostek przewidziane wydatki oraz wpływy zostały wykonane zgodnie z założeniami.

VI. FINANSE GMINY

1. Budżet na 2018r. zakładał dochody gminy w kwocie 65.278.631,00 zł oraz wydatki w kwocie 71.518.631,00 zł.

W trakcie realizacji dochodów i wydatków dokonano następujących zmian:

- plan dochodów zwiększono do 65.278.631,00 zł, wpływy wynosiły 69.735.628,00 zł tj. o 6,8% w stosunku do uchwalonego. Przyczyny zmian budżetu zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu rocznym stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 41/2019 Burmistrza Radomyśla Wielkiego z dnia 29 marca 2019r.

- plan wydatków zwiększono do kwoty 80.728.111,00 zł tj. o 12,9% w stosunku do uchwalonego planu. Przyczyny wzrostu wydatków szczegółowo opisane są w sprawozdaniu , o którym wyżej mowa.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4.925,87 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5.702,35 zł.

2. W gminie zrealizowano następujące projekty ze środków zewnętrznych:

Lp.	Nazwa funduszu, programu, projektu	Całkowity koszt	Kwota zewnętrznego finansowania (zł)	Wkład własny (zł)
1.	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 „Poprawa infrastruktury przedszkolnej w Gminie Radomyśl Wielki”	96.061	81.652	14.409
2.	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Partyni wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej”	2.482.276	1.880.680	601.596
3.	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 „Poprawa gospodarki ściekowej Gminy Radomyśl Wielki”	1.346.356	546.207	800.148,59
4.	Europejski Fundusz Rolny Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 „Budowa kanalizacji sanitarnej z pompowniami w miejscowości Pień, Dulcza Mała i Dulcza Wielka oraz sieci wodociągowej w miejscowości Ruda”	2.687.131	1.303.207	1.383.923,36
5.	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	1.816.041	1.414.430	401.611,72

	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 „Odnawialne źródła energii w Gminach Przecław i Radomyśl Wielki”			
6.	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 „Łączmy siły-działamy!~Partnerski program kształcenia kompetencji kluczowych w 12 szkołach Gminy Radomyśl Wielki”	372.189	333.036	39.153,52 (środki Budżetu Państwa)

3. W ramach funduszu sołeckiego wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę 415.262,23 zł (plan wynosił 425.079,20 zł), z tego na:

1. Drogi – 280.746,48 zł
2. Utrzymanie zieleni – 8.332,12 zł
3. Sport – 86.994,26 zł
4. Ochrona przeciwpożarowa – 26.207,04 zł
5. Inne – 12.982,33 zł

Fundusz sołecki zrealizowano w 98 %. Nie zrealizowano:

- odmulanie rowów przy drogach gminnych w Żarówce na kwotę 3.500,00 zł z powodu braku wyłonienia wykonawcy

- utrzymanie boiska sportowego w Janowcu na kwotę 5.000,00 zł z powodu braku złożenia ofert przez potencjalnych wykonawców

W 2018 roku odbyło się 12 zebrań wiejskich dotyczących funduszu sołeckiego. Na poszczególnych zebraniach wiejskich frekwencja kształtowała się następująco:

Miejscowość	Data Zebrania	Frekwencja
Dąbie	18.09.2018	5,41%
Dąbrówka Wisłocka	22.09.2018	3,80%
Dulcza Mała	26.09.2018	6%
Dulcza Wielka	28.09.2018	4,67%

Janowiec	09.09.2018	5,37%
Partynia	28.09.2018	3,99%
Pień	28.09.2018	6,70%
Podborze	24.09.2018	2,98%
Ruda	30.09.2018	3,10%
Zdziarzec	09.09.2018	3,97%
Zgórsko	08.09.2018	2,33%
Żarówka	23.09.2018	8,31%

4. Na promocję gminy wydatkowano w 2018r. kwotę 63.280,60 zł, którą przeznaczono na:

- organizację Noworocznego Spotkania Biznesu i nagrody dla wyróżnionych firm,
- organizację Podkarpackiego Dnia Wędliniarza – próbę ustanowienia Rekordu Guinnessa na najwyższą wieżę z kielbasy,
- uroczystości związane ze stuleciem odzyskania przez Polskę niepodległości (zasadzenie dębów pamięci dedykowanych Legionistom i Katyńczykom z Radomyśla Wielkiego, zasadzenie dębów pamięci legionistów Gorlacha i Kostórkiewicza w Rudzie, zasadzenie dęba pamięci legionisty Kokoszki w Zdziarcu, nadanie imienia SP w Podborzu, uroczystości jubileuszowe 11 listopada, odsłonięcie tablicy pamięci żołnierzy poległych we wrześniu 1939r. w Radomyślu Wielkim),
- konkursy związane ze stuleciem odzyskania przez Polskę niepodległości (IV Radomyski Test Wiedzy Historycznej Polska Niepodległa, turniej plastyczny Twarze Niepodległej, konkurs wiedzy Bohaterowie polskiego Państwa Podziemnego),
- organizację Parady Konnej w Żarówce,
- organizację Samorządowego Spotkania Oplatkowego, podczas którego nagradzani są społecznicy,
- nagrody w gminnych konkursach,
- artykuły sponsorowane w mediach.

Gmina w 2018 roku wydawała bezpłatny kwartalnik „Goniec Radomyski” zarejestrowany przez Bibliotekę Narodową Narodowy Ośrodek ISSN pod nr 1640-3223 – którego wydawanie wiązało się z wydatkami w wysokości 11.500 zł.

VII. OCHRONA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA, BEZROBOCIE, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

1. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: NZOZ „BIELMET” Spółka Partnerska i NZOZ „RADOMYŚL WIELKI” Wiesław Nowak, Adam Zając Spółka Partnerska Lekarzy. Ponadto funkcjonuje Podstacja Pogotowia Ratunkowego w Radomyślu Wielkim przy ul. Armii Krajowej 5.

Na terenie gminy współrealizowano z Fundacją „SOS Życie” program zdrowotny bezpłatnych badań profilaktycznych mammografii i cytologii. Z badań skorzystało 177 kobiet.

W ramach obchodów 100 - lecia Niepodległości Polski zorganizowano akcję pod hasłem „100 litrów krwi na 100 lecie niepodległości”. W akcji uczestniczyło 40 osób, którzy oddali 18 litrów krwi.

Na dzień 1 stycznia 2018r. 60 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, na 31 grudnia . – 46 podmiotów.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu) w 2018r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów, w tym naukę pływania dla dzieci ze szkół podstawowych – 22.249,87 zł
- pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla uczniów z zajęciami profilaktycznymi – 7.412,50 zł
- dofinansowanie do wycieczek szkolnych z programem profilaktycznym, w tym dla dzieci i rodzin z uzależnieniem alkoholowym – 36.124,00 zł,
- pikniki, imprezy i spotkania o charakterze profilaktycznym, w tym bezalkoholowe spotkania noworoczne w 11 miejscowościach – 32.723,00 zł,
- imprezy, pikniki, turnieje sportowe – 20.708,83 zł,
- programy profilaktyczne, warsztaty, szkolenia, spektakle dla dzieci, młodzieży, rodziców, dorosłych, nauczycieli, pedagogów, członków GKRPA – 15.263,76 zł,

- materiały z zakresu profilaktyki (ulotki, plakaty) – 2.460,00 zł,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 4.782,43 zł,
- działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin – 4.700,00 zł,
- świadczenia zdrowotne dla osób uzależnionych (programy ponadpodstawowe nie objęte refundacją NFZ) w ramach umowy z ośrodkiem terapii uzależnień – 800,00 zł,
- zwrot kosztów dojazdów na leczenie odwykowe dla osób uzależnionych (14 wniosków) – 1.915,50 zł,
- konkurs wiedzy – 1.757,58 zł.

Do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło 1 zgłoszenie przypadku nadużywania alkoholu. W 2018r. nie było przypadku odebrania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Pomoc społeczna

Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2018r. było 815 osób, w tym 446 osób w wieku do 30 lat oraz 369 osób w wieku powyżej 30 lat, w tym 310 osób poniżej kryterium dochodowego oraz 505 osób powyżej kryterium dochodowego.

W 2018r. funkcjonował Środowiskowy Dom Samopomocy w Pniu prowadzony przez Stowarzyszenie „Nasza Gmina” jako placówka stacjonarna przeznaczona dla osób z upośledzeniem intelektualnym w stopniu znacznym oraz umiarkowanym, z którego korzystało średnio 35 osób dziennie.

Na 1 stycznia 2018r. 698 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2018r. – 626 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny wynosiła na początek roku 1511 a na koniec roku 1358.

Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego na dzień 01.01.2018r. wynosiła 1089, natomiast na dzień 31.12.2018r. wynosiła 1092. Ogółem liczba rodzin posiadających dzieci do ukończenia 18 roku życia w naszej gminie na dzień 01.01.2018r. wynosiła 1820 na dzień 31.12.2018r. wynosiła 1828, co daje procentowo 59,84% i 59,57% rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego.

Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego na dzień 01.01.2018r. wynosiła 1911, natomiast na dzień 31.12.2018r. wynosił 1876 dzieci. Ogółem liczba dzieci do 18 roku życia na dzień 01.01.2018r. w naszej gminie wynosiła 2992, natomiast na dzień 31.12.2018r. wynosiła 3000 dzieci, co daje procentowo 63,87% dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego na dzień 01.01.2018r. oraz 62,53% dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego na dzień 31.12.2018r.

Liczba rodzin w gminie wg. ilości posiadanych dzieci w 2018r.

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin
Z 1 dzieckiem	838
Z 2 dzieci	700
Z 3 dzieci	220
Z 4 dzieci i więcej	68
	1826

Na początku roku 2018 szacowano, że 900 osób zagrożonych było ubóstwem, zaś pod koniec 2018r. oszacowano tę grupę na 600 osób. Przyczyną spadku zagrożenia ubóstwem jest wzrost zatrudnienia, więcej ofert pracy na rynku, wypłata dodatku 500+, wzrost minimalnego wynagrodzenia, a także zmiana kryterium dochodów w rodzinie.

3. Bezrobocie

Liczba bezrobotnych w gminie w 2018r. zarejestrowanych przez PUP Mielec, przedstawia się następująco:

Ogółem	Razem	Kobiety	Z prawem do zasiłku	
			Razem	Kobiety
Stan na I 2018r.	339	212	48	30
Stan na XII 2018r.	262	160	35	26

Na przestrzeni roku liczba bezrobotnych spadła o 77 osób tj. o 22,71%. Natomiast wskaźnik bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym na początku roku wynosił 3,62% a na koniec roku 2,80%.

4. Przedsiębiorczość

W 2018 r. zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, 77 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw były usługi budowlane .

W 2018 r. wyrejestrowało się 44 przedsiębiorców, w tym 44 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą .

Aktualna liczba zarejestrowanych przedsiębiorców na 31.12.2018r. wynosiła 720.

VIII. INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA.

1. Infrastruktura drogowa

Infrastruktura drogowa w gminie obejmowała na 1 stycznia 2018 r. 13,8 km dróg w granicach miasta oraz 104 km dróg poza miastem .Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg tak w mieście i gminie nie zmieniła się i wynosiła łącznie 117,8 km. Drogi asfaltowe stanowiły na początku 2018 r. 73,56 % wszystkich dróg, a pod koniec poprzedniego roku 76,95 %. Drogi utwardzone stanowiły w poprzednim roku, odpowiednio, 4,24 % na dzień 1 stycznia 2018 r. i 7,18 % na dzień 31 grudnia 2018 r.

Na terenie gminy istnieje sieć dróg publicznych tzw. dróg powiatowych o długości 78,203 km w tym 74,18 km o nawierzchni asfaltowej i 4,02 km o nawierzchni utwardzonej.

Przez gminę przebiega droga publiczna tzw. droga wojewódzka o długości 18,93 km.

Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

- drogi gminne – w większości stan zadawalający i część niezadawalający
- drogi powiatowe– stan zadawalający
- droga wojewódzka – stan zadawalający

Długość ścieżek rowerowych w ciągu 2018 r nie zmieniła się i wynosi 15,57 km.

Długość chodników przy drogach publicznych na terenie gminy wg stanu na 31 stycznia 2018 r. wynosiła 9,08 km w mieście i 9,82 km poza miastem, łącznie 18,9 km. Natomiast stan na 31 grudnia 2018 r. 9,08 km w mieście i 11,19 km na wsiach, łącznie w gminie 20,27 km.

2. Infrastruktura techniczna

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek i na koniec 2018 r. wynosiła 195,6 k m,

Na 31 stycznia 2018 istniało 687 przyłączy do sieci wodociągowej w mieście Radomyśl Wielki a na koniec roku 725 przyłączy wodociągowych. W pozostałych miejscowościach gminy na 31 stycznia 2018 roku istniało 2442 przyłączy a na koniec roku 2489 .

W przypadku sieci kanalizacyjnej dane przedstawiają się następująco 112 km na początku i na koniec ,roku. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie na 31 stycznia 2018 r posiadało 89,8 % mieszkań, a na koniec 2018 r.94 %. W przypadku sieci kanalizacyjnej, dostęp do kanalizacji posiada 40,9 % mieszkań a na 31 stycznia 2018 41,1 % .

Na dzień 1 stycznia 2018 r. istniało 1460 przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 1491 przyłączy

Długość czynnej sieci gazowej na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosiła : 249744 m, natomiast na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 251980 m.

Na początku ubiegłego roku istniało 1925 czynnych przyłączy do sieci gazowej, a na koniec roku – 1970.

Ilość przyłączy zasilających gospodarstwa domowe wynosiła na 01-01-2018 r. – 1875 szt., a na 31.12.2018 r. – 1914 szt.

Dane dla obszaru miasta:

Długość czynnej sieci gazowej na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosiła : 48552 m, natomiast na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 49336 m.

Na początku ubiegłego roku istniało 685 czynnych przyłączy do sieci gazowej, a na koniec roku – 711.

Ilość przyłączy zasilających gospodarstwa domowe wynosiła na 01-01-2018 r. – 639 szt., a na 31.12.2018 r. – 656 szt.

3. Gospodarka mieszkaniowa.

Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania

- 38 mieszkań o łącznej powierzchni 1592,03 m² w mieście Radomyśl Wielki

-12 mieszkań o łącznej powierzchni 551,85 m² w pozostałych miejscowościach gminy.

Łącznie w zasobie gminy znajdowało się, na dzień 1 stycznia 2018 r., 50 mieszkań, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 49 mieszkań. Zmniejszenie się liczby tych mieszkań związane było z tym, że dwa mieszkania połączono w jedno na rzecz wielodzietnej rodziny.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 43,75 m².

Niezasiedlonych było 3 mieszkania. Przyczyną niewykorzystania tych mieszkań było to, że 2 oczekiwały na zasiedlenie po remoncie, 1 stanowi rezerwę w razie ewentualnych zdarzeń losowych

W 2018 r. wszczęto 1 postępowanie eksmisyjne, dotyczące opuszczenia lokalu mieszkalnego, będącego w zasobach gminy. Powodem wszczęcia postępowania było wygaśnięcie umowy najmu, nie zamieszkiwanie przez najemcę od 2 lat- przebywa poza Radomyślem Wielkim.

Na dzień 1 stycznia 2018 r i na koniec roku 2018 . nie było zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy.

W 2018 r. dokonano remontu 3 mieszkań, znajdujących się przy ulicach w Radomyślu Wielkim, którego przedmiotem było ;

- ul, Piłsudskiego 17 - odnowienie elewacji budynku

-ul. Kościuszki 10/1 – odnowienie mieszkania

- ul. Ks .Kalinowskiego 212/2/1- remont dachu

Na początku 2018 r na mieszkaniu z zasobu gminy oczekiwały 4 osoby, zaś pod koniec roku 3 osoby.

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 3296 zł, których beneficjentami były 3 osoby. . Kwota najniższego dodatku wynosiła 147,72 zł, zaś kwota najwyższego dodatku – 191,72 zł.

W zasobie gminy w 2018 r. znajdowało się 28 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 1278,05 m², które są wdzierżawiane podmiotom gospodarczym.

IX. OCHRONA ŚRODOWISKA, PLANOWANIE PRZESTRZENNE

1. Odpady komunalne

Z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało na początku 2018 r. 42,9 % mieszkań, zaś pod koniec – 43,8 %, w tym na wsi – 32,8 %.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 140 kg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 21 kg segregowanych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku dane te przedstawiały się następująco: 151 kg zmieszanych odpadów komunalnych i 18 kg odpadów segregowanych. Zmiana proporcji wynikała z tego, że zwiększyła się konsumpcja (bogacenie się społeczeństwa) a także mała różnica opłat za poszczególne rodzaje odpadów..

2. Gospodarka ściekowa

Z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało na początku 2018 r. 42,9 % mieszkań, zaś pod koniec – 43,8 %, w tym na wsi – 32,8 %.

W celu polepszenia warunków środowiskowych, w których żyją mieszkańcy gmina podjęła następujące działania w zakresie:

1) Poprawy gospodarki ściekowej w Gminie Radomyśl Wielki.

Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków sanitarnych (Q=402 m³/d) do przepustowości Q=804 m³/d w Partyni – zmiany technologiczno-konstrukcyjne. Zakres obejmował: pompownię główną, technologię oczyszczania w zblokowanym sekwencyjnym reaktorze z fazami napelniania, napowietrzania, zbiornik wody płucznej, wiatę stalową na osad, komorę pomiarową, dozowanie koagulantów, zasilanie energetyczne, zautomatyzowanie procesów oczyszczania, fotowoltaikę z kontenerem złączeniowym dla oczyszczalni, pomiar ścieków, place i drogi z przebudową ogrodzenia, rurociągi i instalacje, technologiczne, instalacje elektryczne między obiektowe.

2) Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Partyni wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej.

3) Budowa przepompowni ścieków w Zgórsku wraz z zasilaniem.

4) Wykup gruntu pod przepompownię.

5) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z pompowniami i przyłączami w miejscowościach: Ruda, Dąbrówka Wisłocka, Zgórsko.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z pompowniami w miejscowościach: Pień, Dulcza Mała i Dulcza Wielka oraz budowa sieci wodociągowej w miejscowości Ruda.

6). Ograniczenia niskiej emisji.

Realizując „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Radomyśl Wielki”, a także ‘Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy ’ którego celem strategicznym jest ograniczenie poziomu emisji dwutlenku węgla, podjęto decyzję o przeznaczeniu kwoty 500.000 zł na dopłaty do wymiany pieców węglowych na gazowe. Opracowano regulamin dofinansowania wymiany pieców centralnego ogrzewania zasilanego paliwem stałym na piece zasilania gazem lub na kocioł na paliwa stałe nie gorszy niż 5 klasy, ponadto można było uzyskać dofinansowanie na doposażenie pieca centralnego ogrzewania w urządzenie dopalające dym.

W dniach 20 – 31 sierpnia 2018r. wpłynęło 131 wniosków, 36 osób wycofano wnioski, podpisano 95 umów na kwotę dofinansowania 428.389,27 zł.

Obowiązywały następujące zasady dofinansowania:

- 5.000 zł, jednakże nie więcej niż 70% poniesionych kosztów na zakup nowego pieca centralnego ogrzewania,
- 1200 zł jednakże nie więcej niż 70% poniesionych kosztów na zakup nowego urządzenia dopalającego dym. Dodatkowym warunkiem była trwała likwidacja wszystkich dotychczasowych urządzeń grzewczych (pieców i kotłów) potwierdzona protokołem demontażu.

Wydatki przeznaczone na w/w cel wykorzystane zostały w 85,70%.

7). Odnawialne Źródła Energii

Gmina Radomyśl Wielki we współpracy z Gminą Przecław uzyskała dotację na odnawialne źródła energii polegającą na dofinansowaniu montażu kotłów na biomasę, kolektory słoneczne, pompy ciepła i panele fotowoltaiczne.

Ogółem w 2018 roku złożono 290 wniosków o instalacje:

- kotłów na biomasę – 20 instalacji
- kolektory solarne – 78 wniosków
- pompy ciepła – 85 instalacji
- panele fotowoltaiczne – 107 instalacji

Montaż instalacji OZE w poszczególnych miejscowościach Gminy przedstawia się następująco:

Lp.	Miejscowość	Pompy ciepła	Panele fotowoltaiczne	Kolektory solarne	Kotły na biomasę
1.	Dąbie	9	8	21	2
2.	Dąbrówka Wisłocka	0	0	4	0
3.	Dulcza Mała	2	3	2	0
4.	Dulcza Wielka	6	11	6	1
5.	Janowiec	5	11	5	4
6.	Partynia	7	11	7	1
7.	Pień	1	1	2	1
8.	Podborze	2	4	4	1
9.	Radomyśl Wielki	19	28	9	5
10.	Ruda	13	11	8	5
11.	Zdziarzec	12	4	2	0
12.	Zgórsko	3	9	2	0
13.	Żarówka	6	6	6	0
Razem		85	107	78	20

Ogółem koszt w/w instalacji wynosił 4.350.031 zł

3. Utylizacja azbestu

W 2018 roku w Gminie Radomyśl Wielki zutylizowano 118,51 tony eternitu w 45 gospodarstwach domowych.

Szczegółowy wykaz przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miejscowość	Liczba gospodarstw	Ilość oddanego eternitu w tonach
1.	Dąbie	4	12,3
2.	Dąbrówka Wisłocka	6	16,85
3.	Dulcza Mała	6	10,20
4.	Dulcza Wielka	6	15,51

5.	Janowiec	8	24,15
6.	Partynia	3	4,25
7.	Pień	2	6,6
8.	Podborze	2	5,5
9.	Radomyśl Wielki	3	8,3
10.	Ruda	4	12,9
11.	Zdziarzec	1	1,95
12.	Zgórsko	0	0
13.	Żarówka	0	0
Razem		45	118,51

Za utylizację azbestu stanowiącego pokrycia dachowe w gospodarstwach domowych wydatkowano kwotę 35.197 zł.

4. Planowanie przestrzenne

Na początku 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 71,4% powierzchni gminy, a na koniec roku – 71,5 %.

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ;Osiedle Kościuszki 2”w miejscowości Radomyśl Wielki i Partynia .Plan obejmuje teren o powierzchni około 18,90 ha z tego teren zabudowy;

- mieszkaniowej jednorodzinnej 14,50 ha
- mieszkaniowej jednorodzinnej usługowej – 0,90 ha
- usług, sportu i rekreacji 0,15 ha
- obsługi, komunikacji 0,05 ha
- teren infrastruktury 0,01 ha
- drogi publiczne lokalne -1,90 ha
- drogi publiczne dojazdowe - 1,39 ha.

W 2018 r. wydano 31 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, które w szczególności dotyczyły :

- budowy sieci gazowej 28 szt.
- przebudowy mostu w Rudzie – 1 szt.
- budowa terenów rehabilitacyjnych 1 szt.
- rewitalizacji budynku w Radomyślu Wielkim 1 szt..

W poprzednim roku wydano 170 decyzji o warunkach zabudowy., w tym 2 decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, 153 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 15 decyzji dotyczących zabudowy usługowej i zagrodowej.

X. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU KULTURY

1. Centrum Kultury

Działalnością z zakresu kultury gminie Radomyśl Wielki w 2018r. zajmowało się z Samorządowe Centrum Kultury i Bibliotek.

W 2018r. zorganizowane były wydarzenia kulturalne w ilości 31, w tym: festiwale i przeglądy artystyczne, koncerty, spotkania, wykłady, prelekcje, konkursy, pokazy teatralne, imprezy turystyczne i sportowo – rekreacyjne. W tych wydarzeniach ogółem uczestniczyło ponad 13 tysięcy mieszkańców. Organizacja tych imprez wiązała się z poniesieniem wydatków w wysokości około 260 000 zł.

Przy Samorządowym Centrum Kultury funkcjonuje 17 grup artystycznych w tym, wokalne i chóry – 4, kapela ludowa – 1, muzyczno – instrumentalna – 1, taneczne – 5 grup, sekcje plastyczne – 6. Ogółem w grupach zrzeszonych jest około 280 osób.

2. Biblioteki

W gminie funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Radomyślu Wielkim z oddziałem dla młodzieży.

Biblioteka posiada 4 filie biblioteczne w Dulczy Wielkiej, Rudzie, Zdziarcu i Żarówce. Dla potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowana jest Gminna Biblioteka Publiczna w Radomyślu Wielkim oraz filia biblioteczna w Dulczy Wielkiej.

Księgozbiór na dzień 31 grudnia 2018r. (Radomyśl Wielki + filie) wynosił 63123 książek a na dzień 31.01.2018r. – 59746 książek.

Na dzień 01.01.2018r. liczba książek przypadająca na 1 mieszkańca wynosiła 4,2 a na dzień 31.12.2018r. wynosiła 4,4.

Biblioteka w Radomyślu Wielkim wraz z filiami nie posiada zbiorów płyt CD i DVD.

Do 30 czerwca 2018r. zarejestrowano w bibliotece w Radomyślu Wielkim i filiach 1587 czytelników.

Liczba odwiedzających biblioteki wynosiła 8.366 czytelników i zostało wypożyczonych 20679 książek.

Na koniec 31 grudnia 2018r. liczba zarejestrowanych czytelników w bibliotece w Radomyślu Wielkim oraz filiach wynosiła 2011 czytelników.

Liczba odwiedzających biblioteki wynosiła 16476 czytelników i zostało wypożyczonych 46218 książek.

Zakupiono do bibliotek ogółem 186 książek za 38.000,00 zł:

- filie 920 książek za 16.546,13 zł
- miasto 946 książek za 21.453,87 zł.

Ze środków własnych Samorządowego Centrum Kultury i Bibliotek ogółem zakupiono 1450 książek za kwotę 30.000,00 zł:

- filie 653 książek za 11.718,13 zł,
- miasto 797 książek za 18.281,87 zł.

Ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogółem 416 książek za 8.000,00 zł dla:

- filii 267 książek za 4.828,00 zł
- miasto 149 książek za 3.172,00 zł

W bibliotekach łącznie zatrudnionych jest 8 osób – 4 osoby w Radomyślu Wielkim i po 1 osobie w filiach bibliotecznych. Liczba pracowników nie uległa zmianie w odniesieniu do ubiegłego roku.

W bibliotekach łącznie użytkowane jest 15 komputerów – 7 w Radomyślu Wielkim i po 2 komputery w filiach bibliotecznych bez dostępu do szerokopasmowego internetu. Katalog on-line zapewniały wszystkie biblioteki, bez możliwości zdalnego składania zamówień.

W bibliotekach zorganizowano następujące formy promocji książki.

Szkolenia biblioteczne użytkowników:

- lekcje biblioteczne i zwiedzanie biblioteki – liczba zajęć 34, frekwencja – 354.

Imprezy literackie takie jak dyskusje nad książką, spotkania z książką, konkursy plastyczne na Witraż Bożonarodzeniowy dla szkół w terenie gminy, teatrzyk dla dzieci, Gminny Turniej Recytatorski im. Jana Brzechwy:

- liczba imprez 23 z frekwencją 119 uczestników

- liczba imprez 10 z frekwencją 172 uczestników

Biblioteki w związku w tymi wydarzeniami poniosły koszty w kwocie 1.987,00 zł

Budżet biblioteki wraz z filiami w 2018r. zamknął się kwotą 306.215,00 zł

XI. SPRAWY OBYWATELSKIE, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

1. Do urzędu wpłynęło w 2018 r. 65 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Dotyczyły one w szczególności:

- wyposażenia urzędu w sprzęt biurowy, komputery ,stosowane programy, urządzenia powielające , ilość zużytego rocznie papieru maszynowego, tonerów do drukarek , wody, ,energii, koszty poniesione na serwisowanie programów i , ilość telefonów komórkowych dla osób funkcyjnych , wysokość opłat za abonament telefoniczny, wydatki na obsługę prawną urzędu itp. Stanowiły one 42 % wszystkich wniosków,

-w zakresie oświaty: ilość dzieci uczęszczających do przedszkoli rocznikami z rozbiciem na poszczególne miejscowości i placówki gminne i niepubliczne , wysokość dofinansowania z budżetu do każdego dziecka , wysokość dotacji do uczniów szkoły niepublicznej ,kwoty wydatkowane na remonty poszczególnych szkół itp. – wnioski te stanowiły 34%

-w zakresie zamówień publicznych , remontów dróg gminnych budowy chodników , ścieżek rowerowych – 10 %,

- pozostałe 14 % to wnioski o realizacja programu opieki na zwierzętami bezdomnymi, ilość zwierząt w schroniskach , wydatki na opiekę nad zwierzętami, a także ilość mieszkań socjalnych , wydatki na remonty, funkcjonowanie mediów w gminie itp.

Na wszystkie wnioski (100 % wszystkich wniosków, które wpłynęły) informacja została udostępniona wnioskodawcom w ustawowym terminie

W roku sprawozdawczym wpłynęła 1 skarga w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego, która nie została uwzględniona,

W 2018 roku wpłynęło 9 wniosków w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Uwzględniono 6 wniosków. Przedmiotem wniosków, które uwzględniono, było najczęściej remonty dróg gminnych budowa chodników oświetlenia ulicznego. Z kolei przedmiotem wniosków. Pozostałe 3 wnioski przekazano do samorządu powiatowego ze względu na właściwość rzeczową, było przywrócenie komunikacji pasażerskiej do miejscowości, które utraciły połączenia z chwilą zawieszenia kursów przez dotychczasowego przewoźnika , budowa chodników przy drogach powiatowych i drodze wojewódzkiej. .

2. Organizacje pozarządowe

1 stycznia 2018 r. funkcjonowało w gminie 39 organizacji pozarządowych, w tym 13 stowarzyszeń, 13 Ochotniczych Straży Pożarnych i 13 klubów sportowych . Pod koniec roku zarejestrowały się 4 koła gospodyń wiejskich, w Dulczy Wielkiej, Dulczy Małej Zdziarcu i Żarówce , w związku z tym liczba organizacji pozarządowych w gminie według stanu na 31.12.2018 wynosi 43.

W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie zadań publicznych, które w całości zostały wykonane.

Zadanie publiczne w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji w 12 miejscowościach gminy Radomyśl Wielki wpłynęło 12 ofert, z których wybrano oferty 12 organizacji na łączną kwotę 201 600 zł. Następujące organizacje otrzymały dofinansowanie:

- 1). KS „Radomyślanka Stalbudowa – KAZEX” Radomyśl Wielki – 55.200 zł,
- 2). KS „AUTU” Podborze – 25.600 zł,
- 3). LKS „Jamnica” Dulcza Wielka – 15.100 zł,
- 4). LKS „Orły” Ruda – 15.100 zł,

- 5). LKS „Apollo” Dulcza Mała – 10.000 zł,
- 6). LKS „Janovia” Janowiec – 10.000 zł,
- 7). LKS „Sokół” Partynia – 10.000 zł,
- 8). LKS Zdziarzec – 10.000 zł,
- 9). KS Zgórsko – 10.000 zł,
- 10). LKS „Sprint” Żarówka – 15.100 zł,
- 11). KS „HETMAN” Dąbrówka Wisłocka – 15.100 zł,
- 12). KS „Radomyślanka Stalbudowa KAZEX” Radomyśl Wielki – szkolenie młodzieży – 10.400 zł,

Ponadto Stowarzyszenie „Na rzecz Rozwoju Lokalnego” w Żarówce otrzymało z budżetu Gminy pożyczkę w wysokości 65.700 zł na budowę placu rekreacyjnego z Żarówce.

Łącznie wydatki w 2018r. na realizację zadań własnych gminy przez organizacje pozarządowe wyniosły 267.300 zł.

3. Przestępczość w gminie

Zgodnie z posiadanymi danymi z miejscowego Komisariatu Policji, w 2018 r. na terenie gminy zgłoszono 177 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa, 116 zawiadomień o możliwości popełnienia wykroczenia. Postępowania przygotowawcze były prowadzone w 177 przypadkach, zaś w 154 postępowaniach organy prowadzące postępowanie stwierdziły wypełnienie znamion czynów zabronionych.

Czyny zabronione to między innymi;

- przeciwko zdrowiu i życiu stanowiły 21 % wszystkich czynów,
- przeciwko mieniu – 19 %,
- pozostałe to naruszenie przepisów o ruchu drogowego i inne

W przypadku ujawnionych i zgłoszonych wykroczeń odnotowano 76 wykroczeń dotyczących naruszenia przepisów Ustawy prawo o ruchu drogowym, oraz 14 wykroczeń dotyczących uszkodzenia mienia.

Największym problemem w gminie są czyny zabronione dotyczące kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości i po spożyciu alkoholu, niealimentacje oraz znęcanie się nad członkami rodziny.

Podjęte w gminie akcje informacyjne i prewencyjne polegały na spotkaniach z sołtysami, dyrektorami , nauczycielami, uczniami szkół. Przeprowadzono również liczne spotkania z osobami starszymi mieszkającymi samotnie , księżmi , radnymi, oraz innymi osobami mającymi wpływ na środowisko lokalne.

4. Bezpieczeństwo pożarowe

W 2018 roku funkcjonowało 13 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z tego 2 jednostki należą do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego: Radomyśl Wielki i Dulcza Mała. Wszystkie jednostki zrzeszają 537 strażaków ochotników w tym 47 kobiet.

Wykaz członków OSP w poszczególnych jednostkach przedstawia poniższa tabela:

Jednostka OSP	Członkowie			
	Zwyczajni, w tym:		Honorowi	Wspierający
	Mężczyźni	Kobiety		
1. Dąbie	24	0	2	-
2. Dąbrówka Wisłocka	31	8	2	1
3. Dulcza Mała	54	5	3	1
4. Dulcza Wielka	48	-	-	-
5. Janowiec	25	2	3	-
6. Partynia	44	4	8	-
7. Pień	25	-	-	-
8. Podborze	31	1	6	-
9. Radomyśl Wielki	53	3	13	20
10. Ruda	52	13	-	-
11. Zdziarzec	39	4	5	-
12. Zgórsko	27	7	-	-
13. Żarówka	37	-	6	-
Razem	490	47	48	22

Wyposażenie jednostek OSP: liczba samochodów pożarniczych – 18, w tym lekkie – 11, średnie – 6, ciężkie – 2.

W 2018r. jednostki OSP wyjeżdżały do akcji 84 razy, w tym:

- 26 razy do pożarów,
- 53 razy do miejscowych zdarzeń (wypadki drogowe, usuwanie skutków wichur i nawałnic itp.)
- 5 razy do fałszywych alarmów.

Szczegółowy wykaz wyjazdów przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Jednostka	Ilość zdarzeń				
			2017	2018			
			Razem	P	MZ	AF	Razem
1	Radomyśl Wielki	Dąbie	0	0	0	0	0
		Dąbrówka Wisłocka	0	0	0	0	0
		Dulcza Mała	14	5	7	0	12
		Dulcza Wielka	0	0	0	0	0
		Janowiec	0	0	0	0	0
		Partynia	0	0	0	0	0
		Pień	0	0	0	0	0
		Podborze	0	0	0	0	0
		Radomyśl Wielki	86	20	46	5	71
		Ruda	3	1	0	0	1
		Zdziarzec	0	0	0	0	0
		Żarówka	0	0	0	0	0
		Zgórsko	0	0	0	0	0
		Razem	107	26	53	5	84

Z przedstawionego zestawienia wynika, że ilość wyjazdów przez jednostki OSP w porównaniu do roku 2017 zmniejszyła się o 23 tj. o 21,5%.

XII. EDUKACJA

1. Szkoły

W roku 2018 funkcjonowało 10 szkół podstawowych oraz 1 gimnazjum. Ponadto 1 szkoła niepubliczna podstawowa, jedno niepubliczne gimnazjum i dwie szkoły niepubliczne ponadgimnazjalne (Niepubliczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Pniu, Zespół Szkół w Radomyślu Wielkim).

W przeliczeniu na 1 ucznia wydatki poszczególnych szkół z budżetu gminy kształtowały się następująco:

SP Dąbie – 864.900,53 zł/60 uczniów = 14.415,01 zł

SP Dąbrówka Wisłocka – 879.835,24 zł/54 uczniów = 16.293,25 zł

SP Dulcza Wielka – 1.167.450,20 zł/136 uczniów = 8.584,19 zł

SP Janowiec – 901.208,25 zł/68 uczniów = 13.253,06 zł

SP Partynia – 1.282.808,54 zł/152 uczniów = 8.439,53 zł

SP Podborze – 1.100.654,94 zł/91 uczniów = 12.095,11 zł

SP Radomyśl Wielki – 2.547.580,54 zł/321 uczniów = 7.936,39 zł

SP Ruda – 1.207.730,81 zł/118 uczniów = 10.235,01 zł

SP Zdziarzec – 1.033.169,38 zł/79 uczniów = 13.078,02 zł

SP Żarówka – 1.139.621,63 zł/93 uczniów = 12.254,00 zł

Wydatki Gminy na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosły 23.199.596 zł, pokryte zostały z subwencji oświatowej w kwocie 15.776.207 zł oraz z dochodów majątkowych i bieżących na oświatę – 2.567.255 zł, co stanowiło łącznie 18.343.462 zł tj. 79,06 %).

We wrześniu 2018 naukę rozpoczęło 1252 uczniów w szkołach podstawowych oraz 156 uczniów w gimnazjum.

Nauka języka obcego – język angielski (klasy I-VIII) i język niemiecki (klasy VII-VIII) według podstawy programowej.

Do jednej klasy w szkołach podstawowych uczęszczało średnio 12,65 uczniów, a nie licząc szkoły niepublicznej w Dulczy Malej – 13,47 uczniów. Najwięcej w szkole podstawowej w Radomyślu Wielkim (18,88), najmniej w szkole podstawowej w Janowcu (8,5):

Radomyśl Wielki – 321 uczniów w 17 oddziałach (18,88)

Dąbie – 60 uczniów w 6 oddziałach (10)

Dąbrówka Wisłocka – 54 uczniów w 6 oddziałach (9)

Dulcza Wielka – 136 uczniów w 8 oddziałach (17)

Janowiec – 68 uczniów w 8 oddziałach (8,5)

Partynia – 152 uczniów w 10 oddziałach (15,2)

Podborze – 91 uczniów w 8 oddziałach (11,38)

Ruda – 118 uczniów w 8 oddziałach (14,75)

Zdziarzec – 79 uczniów w 8 oddziałach (9,88)

Żarówka – 93 uczniów w 8 oddziałach (11,63)

Łączna liczba uczniów - 1172

W poszczególnych szkołach zatrudniano nauczycieli:

SP Dąbie – 7,80

SP Dąbrówka Wisłocka – 9,5

SP Dulcza Wielka - 11,44

SP Janowiec – 10,72

SP Partynia – 12,86

SP Podborze – 12,83

SP Radomyśl Wielki – 28,62

SP Ruda – 11,67

SP Zdziarzec – 9,56

SP Żarówka – 12

Razem – 127 etatów

Na jeden etat nauczycielski przypadało średnio $1172/127 = 9,23$ ucznia.

W 2018 roku Burmistrz przyznał stypendia 23 osobom za osiągnięcia w dziedzinie nauki, kultury i sportu. Wynosiły one od 50 do 200 zł, łącznie wypłacono 18.000 zł.

W roku 2018 Gmina organizowała dowóz dla uczniów Gimnazjum oraz dla uczniów z Pnia do SP Partynia. Ponadto organizowano dowóz uczniów niepełnosprawnych.

2. Przedszkola

1). Przedszkola publiczne

W 2018r. funkcjonowało 7 przedszkoli gminnych, tym 0 przedszkoli z oddziałami specjalnymi.

Do gminnych przedszkoli uczęszczało 232 dzieci, w tym 106 dziewcząt i 126 chłopców.

Do przedszkoli uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2011 i więcej – 1 dziecko 9chłopiec),
- rocznik 2012 – 80 dzieci, w tym 45 dziewcząt i 35 chłopców,
- rocznik 2013 – 62 dzieci, w tym 19 dziewcząt i 43 chłopców,
- rocznik 2014 – 43 dzieci, w tym 25 dziewcząt i 18 chłopców,
- rocznik 2015 – 34 dzieci, w tym 13 dziewcząt i 21 chłopców,

- rocznik 2016 – 12 dzieci, w tym 4 dziewcząt i 8 chłopców.

2). Przedszkola niepubliczne

Funkcjonowało 4 punkty przedszkolne, do których uczęszczało 323 dzieci, w tym 146 dziewcząt i 177 chłopców. Do tych przedszkoli uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2011 i więcej, w tym 2 dzieci (2 chłopców),
- rocznik 2012 – 35 dzieci, w tym 11 dziewcząt i 24 chłopców,
- rocznik 2013 – 78 dzieci, w tym 36 dziewcząt i 42 dzieci,
- rocznik 2014 – 90 dzieci, w tym 43 dziewcząt i 47 chłopców,
- rocznik 2015 – 104 dzieci, w tym 49 dziewcząt i 55 chłopców,
- rocznik 2016 – 14 dzieci, w tym 7 dziewcząt i 7 chłopców.

W 2018 roku na prowadzenie przedszkoli gmina wydała:

- na prowadzenie przedszkoli niepublicznych – 2.213.412,82 zł
- na prowadzenie przedszkoli gminnych – 1.634.663,90 zł.

3). Żłobki

W gminie funkcjonował 1 klub dziecięcy prowadzony przez osobę prywatną dla dzieci w wieku do 3 lat, objętych opieką było 25 dzieci.

XIII. SPRAWY ADMINISTRACYJNE

1. W 2018r. Burmistrz wydał 139 zarządzeń, które dotyczyły następujących spraw:

- realizacji budżetu gminy – 54
- funkcjonowania oświaty – 21
- gospodarowanie mieniem gminy – 24
- funkcjonowania administracji – 20
- spraw wojskowo – obronnych i zarządzania kryzysowego – 5

- organizacji przetargów – 4
- organizacji wyborów samorządowych – 4
- konkursów ofert na realizację zadań przez organizacje pozarządowe – 3
- funkcjonowania opieki społecznej – 4

2. W 2018r. Burmistrz i z jego upoważnienia pracownicy wydali następującą ilość decyzji administracyjnych:

Lp.	Rodzaj spraw	Liczba wyd. decyzji	Liczba odwołań do SKO	Liczba decyzji uchylających
1.	Ewidencja ludności	12	0	0
2.	Nakazy podatkowe	7222	0	0
3.	Odpady (śmieci)	6	6	6
4.	Księgowość podatkowa	29	0	0
5.	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	25	0	0
6.	Podziały, rozgraniczenia	76	0	0
7.	Planowanie przestrzenne	201	0	0
8.	Akcyza na paliwo dla rolników	1125	0	0
9.	Świadczenia rodzinne	1004	6	5
10.	Świadczenia wychowawcze	1528	0	0
11.	Refundacja kosztów szkoleń młodocianych	55	0	0
12.	Stypendia szkolne	644	0	0
Razem		11927	6	5

3. W 2018r.:

- przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego na dzień 1 stycznia 2018r. oraz na dzień 31 grudnia 2018r. wynosił 21 dni,
- przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach – w roku 2018 wynosił 30 dni,

W poprzednim roku zatrudnienie w urzędzie miejskim w dniu 31 stycznia wynosiło 35 osób (34 etaty), na 31.12.2018 wynosiło 41 osób (36 etatów). Zwiększenie nastąpiło ze względu na obowiązek zatrudnienia stażystów skierowanych do odbycia stażu przez Powiatowy Urząd Pracy na ¼ etatu na czas ściśle określony.

4. Wyróżnienia otrzymane w 2018r.:

1). Podczas obchodów Dni Samorządu Terytorialnego w Rzeszowie, Józef Rybiński znalazł się wśród wyróżnionych Odznaką Honorową Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów. W uzasadnieniu podkreślono między innymi: .cyt. długoletnie sprawowanie funkcji Burmistrza Radomyśla Wielkiego i pasmo sukcesów wyrażone wieloma inwestycjami.

2). W XIV Rankingu Samorządów Rzeczypospolitej 2018 opracowanym przez dziennik „Rzeczpospolita”, Gmina Radomyśl Wielki sklasyfikowana została na 5 miejscu w województwie oraz na 55 miejscu w kraju wśród 600 gmin miejsko – gminnych. Autorzy rankingu szczególną uwagę zwracali na kondycję finansową gminy, polepszenie jakości świadczonych usług publicznych, współpracę z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi oraz na wspieraniu przedsiębiorczości.

3). W raporcie „Bank dobrych praktyk samorządowych” opublikowanym przez Warsaw Enterprise Institute przygotowanym pod patronatem Pisma Samorządowego „Wspólnota”, Gmina Radomyśl Wielki została przez ekspertów wyróżniona w kategorii finanse za prowadzoną przez władze gminy politykę niskich podatków. Według obliczeń przez zespół prof. Swaniewicza z Uniwersytetu Warszawskiego, Gmina Radomyśl Wielki pod względem podatków zajmuje 9 miejsce w Polsce i 3 w województwie podkarpackim wśród gmin miejsko – wiejskich (na 582 sklasyfikowanych w kraju).

4). W 2018r. Gmina uzyskała bardzo wysoką ocenę pre – ratingową mieszczącą się na poziomie inwestycyjnym w przedziale między AAA a BBBA. Na 2792 jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, zaledwie 319 posiada ocenę równą lub wyższą od uzyskanej przez Radomyśl Wielki. W liście gratulacyjnym do Burmistrza Józefa Rybińskiego dr hab. Paweł Śliwiński, Prezes Fundacji Rozwoju Rynku Kapitałowego, która zleciła badanie napisał, cyt.: „Jest to dowodem, iż w sposób odpowiedzialny i racjonalny zarządzacie państwowymi środkami publicznymi, w pełni wypełniając mandat zaufania uzyskany od wyborców w wyborach samorządowych”.

5. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Radomyśl Wielki należy do następujących organizacji, związków i stowarzyszeń:

- Międzygminny Związek Zaopatrzenia w Wodę Gmin Radomyśl Wielki i Wadowice Górne z siedzibą w Woli Wadowskiej,
- Związku Międzygminnego Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą w Woli Rzędzińskiej,
- Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych,
- Stowarzyszenie Partnerstwo Dla Rozwoju Obszarów Wiejskich, Ekonomia – Nauka – Tradycja „PROWENT” z siedzibą w Mielcu.

Ponadto Gmina zawarła umowę o współpracy partnerskiej z miastem Radomyśl na Ukrainie, współpraca trwa od 2005 roku i polega na wymianie doświadczeń w zakresie gospodarki komunalnej, kultury, edukacji, sportu, ochrony środowiska i ekologii.

Przedstawiając Raport Radnym Rady Miejskiej i mieszkańcom Gminy Radomyśl Wielki zapraszam do szerokiej dyskusji nad zagadnieniami przedstawionymi w poszczególnych działach niniejszego opracowania.

Radomyśl Wielki, dnia 20.05.2019 r.